

OBCIAŻYĆ SIĘ (12) *vb pf*

się (8), się (4).

o jasne.

W inf: obciążyć (1) *Calag*; w pozostałych formach: obciąż- (9) *BielKron* (2), *Oczko* (4), *SkarŻyw*, *GostGospSieb*, *KołąkCath*, obciąż- *Mącz* (2).

inf obciążyć się (1). ◇ *praet* 3 sg m obciążył się (2). *f* obciążyła się (1). ◇ 3 pl m pers obciążyli się (1). ◇ *fut* 2 sg obciążysz się (1). ◇ 3 sg obciąży się (2). ◇ *con* 3 sg m by się obciążył (1). ◇ *impers con* by się obciążyło (1). ◇ *part praet act* obciążwszy się (2).

Sł stp s.v. obciążyć, Cn brak, Linde XVII w.

1. Włożyć na siebie ciężar; *onerari Calag* (11) : *Beſchweret werden. Obciążyć się. Onerari Ferre onus. Calag* 77a.

obciążyć się czym (2): *ŃpRAWił krolá o wielkim ludu ále niczemnym ku walce/ ábowiem Ńie káždy Ńnich łupem obciążył więcey bedzie [!] s korzyŃciá chćiał wćiekáć niŃ Ńie potykáć. BielKron* 372, 336.

Przen (3) :

obciążyć się na kogo [= *wobec kogo*] (1): *Kaz [lege: Raz] Ńie iey ieden Káplán rádził/ ieŃli miał przy iednym beneficyum ná ktorym miernie przeŃtáć mogł/ drugie ná proŃbę ludzká trzymáć: oná trochę Ńie rozmyŃliwŃy/ bárzo mu to zgánilá/ mowiáć: OŃpećifz Ńie/ á ná drugie obciążyŃz. On zrozumiawŃy zkrotkich Ńłow/ ifz ztego y Ńumnienie Ńie chćiwoŃciá y łákomŃtwem máże/ y do biegu duchowne⁸⁰ á pomocy bliŃnich przeŃzkodá Ńie zćięŃaru y przybywánia czyni *SkarŻyw* 582.*

obciążyć się czym (1): *Lecz która [dusza] Ńie ŃpRAWámi Ńwiátá obciążyła/ Y czyŃtoŃć Ńwoię pierwŃzá przez grzech wtráćilá. [...] IuŃz nie wzgorę/ nádoł iá ćiągná grzechow zdroie. KołąkCath* B4v.

a) *O staroŃci* (1) :

Zwrot: »staroŃciá się nie obciążyć« (1): [*Wojewoda Rawski*] *Lat oŃmdzieŃsiá doczekawŃy/ á nic Ńie ŃtároŃciá nie obciążywŃy/ potomŃtwo zacne/ z niego drugie/ y máło nie trzećie wyŃrzał GostGospSieb* +3.

a. *Spowodować (przez nadmierne jedzenie) uczucie cięŃkoŃci wewnátrz ciála* (5) : *Cibo graves sopiti iacebant, ObciąŃiwŃy Ńie twárdó Ńpáli. Mącz* 149b; [*przy uŃywaniu cieplic tego strzegá*] áby Ńye [*chory*] nieobciążył/ ále iŃby to co weń włoŃá dobrze Ńtrawił *Oczko* 21.

obciążyć się czym (3): *Oczko* 18v, 24v; *Ták y káždy człowiek opiły/ gdy Ńie zbytnim pićim obciąży y záleie [...] iuŃ ten pewno w piwie/ w winie/ álbo w gorzáłce rozum Ńwoy wŃzytek wtopić/ y łam wtonáć/ á gárdłem przypláćić muŃi WerGoŃc* 228.

W charakterystycznych połączeniach: obciążyć się dyjetá, zbytnim picim, potrawami.

Szereg: »nie obciążyć się ani obrazić« (1): *trzebá tedy tego/ áby Ńye náturze doŃyć czyniło/ obroku iey/ ieŃli zbytni/ á záwadza/ wymuiáć: á zdrowie y áppetyt ták reguluiáć/ iákoby Ńye nic dietá nie obciążyło áni obráziło. Oczko* 24v.

2. *Utrudzić się [nad czym]* (1) : *Si quando negotii odium eum ceperat, IeŃli Ńie kiedy obciąŃił nád ŃpRAWámi. Mącz* 259d.

Formacje współrdzenne cf CIĘŻYĆ.

Cf **OCIEŻYĆ SIĘ**

